

GALINA RUDENCO
Universitatea Agrară de Stat
din Moldova (Chișinău)

ANALIZA SEMICĂ ȘI CLASIFICAREA SEMANTICĂ A VERBELOR DE CONVINȘERE ÎN LIMBA ENGLEZĂ ÎN COMPARAȚIE CU LIMBA ROMÂNĂ ȘI RUSĂ

Abstract

This article is devoted to the semic analysis and semantic classification of English persuasion verbs comparing them with the Russian and Romanian correspondents. In our article we have classified and analyzed verbs expressing persuasion and gave examples for each type of them. They are taken from different sources. We have analyzed 30 verbs of persuasion which have a common feature expressed by the dominant seme – to make sb \ sth do sth. Semic analysis offered us a possibility to notice the fact that the dominant seme is the foundation of the word, and it builds new units, creates new constructions (phrases, sentences...) we use in speech, language, to reveal the whole treasure of English synonymy.

Problema alegerii corecte a unui cuvânt în vorbire a fost întotdeauna de o importanță primordială în lingvistică.

Când analizăm particularitățile lexico-semantice ale verbelor engleze luăm în calcul semele verbale, variantele lexico-semantice, relațiile sinonimice ale verbelor, interrelația în sistemul lexico-semantic și combinația verbelor.

Mulți lingviști au dedicat lucrările lor analizei semantice, grupurilor lexico-semantice ale verbelor ce exprimă diverse noțiuni. În cele ce urmează vom analiza și clasifica verbele ce exprimă convingere, aducând exemple pentru fiecare tip de asemenea verbe.

Exemplele sunt extrase din diferite surse: literatura clasică și contemporană, articole din reviste, dicționare, îndreptare sinonimice, enciclopedii etc.

Verbele sinonimice ce se referă la convingere au sensuri similare, dar în același timp și o varietate adițională de conotații ale sensului. Cercetând mai mult de 200 exemple de verbe de convingere, am dedus formula semantică a acestor verbe care se prezintă în felul următor:

- a face pe cineva ori ceva să acționeze, ori a fi în stare de a realiza ceva + caracteristicile calitative adiționale (conotații).
- Engl. – to make somebody or something act or be in a state of realizing sth + additional qualitative characteristics (connotations).

Formula semantică conține nucleul cel mai mic ce leagă toate verbele sinonimice într-o grupă de cuvinte sinonimice după următorul criteriu*:

* Exemplele date în l. română și rusă sunt extrase și traduse din dicționarul explicativ englez.

- a face pe cineva ori ceva să facă ceva
- Engl. – to make somebody or sth do sth
- Rus. – повлиять на кого-то или чего-то сделать что-то.

Lingviștii utilizează diferiți termeni pentru a denota această unitate comună. Dar s-a acceptat să fie utilizat termenul **semă**. Am clasificat verbele sinonimice legate de convingere conform **semei** dominante, menționate mai sus, pentru a descrie și a reflecta particularitățile fiecărui verb sinonimic. În asemenea mod am efectuat clasificarea semică a verbelor de convingere pentru a determina corelația lor, înlocuirea unui sinonim cu altul și frecvența utilizării. În acest articol vom reflecta clasificarea semantică a acestor verbe.

Clasificarea semantică a verbelor de convingere este după cum urmează:

1. a) *a persuada* – a face + a acționa [10, p. 632].

to persuade – make + do [8, p. 944].

убедить – сделать + действовать [9, p. 382].

Te rog, încearcă să *o persuadezi* pe ea sa facă aceasta [10, p. 346].

Please try to *persuade* her to do it [8, p. 944].

Пожалуйста, попробуй *убедить* ее сделать это [9, p. 382].

b) *a face* + a crede [10, p. 633].

to make + believe [8, p. 944].

сделать + поверить [9, p. 120].

Va fi dificil să-*i persuadezi* pe ei, că aceasta nu este adevărat [10, p. 633].

It will be difficult to *persuade* them that it is not difficult [8, p. 944].

Будет сложно *убедить* их, что это неправда [9, p. 120].

2. a) *a convinge* – a face + a crede [10, p. 633].

to convince – make + believe [8, p. 502].

убедить – сделать + поверить [9, p. 120].

Eu sunt *convins* de faptul că am avut dreptate [10, p. 633].

I am *convinced* I was right [8, p. 502].

Я *убежден* в том, что был прав [9, p. 120].

b) *a face* + a acționa [10, p. 633].

make + do [8, p. 502].

сделать + действовать [9, p. 382].

Eu am încercat să-*l conving* să viziteze doctorul [10, p. 633].

I have been trying to *convince* him to see the doctor [8, p. 502].

Я попытался *убедить* его посетить врача [9, p. 382].

3. a) *a face* – a determina pe cineva ori ceva + a face ceva [10, p. 550].

to make – to cause sb or smth + do smth [8, p. 420].

сделать – повлиять на кого-то или что-то + сделать что-то [9, p. 319].

Se *te face* pe tine sa citești această carte [10, p. 550].?

What *makes* you read this book [8, p. 420].?

Что *побуждает* тебя прочесть эту книгу [9, p. 319].?

b) *a face pe cineva să facă ceva* + forță [10, p. 550].

make sb ori smth do smth + force [8, p. 420].

повлиять на кого – то или что – то сделать что – то + сила [9, p. 550].

Forțează- l să spună adevărul [10, p. 550].

Make him tell the truth [8, p. 420].

Заставь его сказать правду [9, p. 550].

4. *a îmbuna* – a face ceva într-o manieră de bunătațe și noblețe [10, p. 133].

coax – make + do smth in a kind way and gentle manner [8, p. 227].

задабривать – сделать + действовать с добротой и галантностью [9, p. 103].

Ea *a îmbunat* calul, ca să vină mai aproape [10, p. 133].

She *coaxed* the horse into coming a little closer [8, p. 227].

Она *задобрила* лошадь, чтобы та подошла поближе [9, p. 103].

5. *a stimula (a îndemna)* – a face + a stimula ori a influența [10, p. 150].

induce – make + stimulate or influence [8, p. 317].

стимулировать – сделать + стимулировать (побуждать) [9, p. 275].

Nimic nu mă va *stimula* să mă angajez la acest serviciu [10, p. 150].

Nothing will *induce* me to take this job. [8, p. 317].

Ничто не сможет *побудить* меня устроиться на эту работу [9, p. 275].

6. *a forța (a sili)* – a face + a forța cu amenințări [10, p. 465].

to coerce – make + force by using threats [8, p. 257].

принуждать – сделать + принуждать с угрозами [9, p. 104].

El a fost *silit* să plătească o sumă mare [10, p. 465].

He was *coerced* to pay a great sum [8, p. 257].

Его *принудили* заплатить большую сумму [9, p. 104].

7. *a forța* – a face + a face ceva fără dorință [10, p. 133].

to force – make + do smth unwillingly [8, p. 257].

заставить – сделать + действовать неохотно против воли [9, p. 213].

Președintele a fost *forțat* să demisioneze [10, p. 133].

The president was *forced* into resigning [8, p. 257].

Президент был *принужден* подать в отставку [9, p. 213].

8. *a constrânge* – a face + a forța să facă ceva necesar [10, p. 150].

to compel – make + force do smth necesar [8, p. 245].

вынудить – сделать + вынуждать кого-то сделать что-то необходимое [9, p. 110].

Legea poate *constrânge* părinții să facă cheltuielile necesare pentru copii lor [10, p. 150].

The law can *compel* fathers to make regular payments for their children [8, p. 245].

Закон может *вынудить* родителей сделать необходимые выплаты для своих детей [9, p. 100].

9. *a amenința* – a face + ce dorești pricinuind cuiva probleme, suferințe [10, p. 636].

threaten – make + do what you want by causing sb troubles, hurts [8, p. 1353].

угрожать – сделать + сделать что ты хочешь, причиняя неприятности и боль [9, p. 530].

Terroriștii au *amenințat* autoritățile, că vor ucide câte un pasager la fiecare oră, dacă cerințele lor nu vor fi satisfăcute [10, p. 636].

The hijeckers *threatened* to kill one passenger every hour if their demands were not met [8, p. 532].

Террористы *пригрозили* убить по одному пассажиру каждый час, если их требования не будут удовлетворены [9, p. 530].

10. *a tomi* – a face + a atrage pe cineva, pe cine D-vs doriți să vă îndeplinească ceva, oferind-i ceva [10, p. 432].

to entice – make + attract sb you want them to do for you by offering sth [8, p. 419].

вовлекать – сделать + вовлекать кого-то кого бы Вы хотели, чтобы что-то сделал для Вас, предлагая что-то взамен [9, p. 127].

Publicitățile sunt proiectate pentru *a tomi* oamenii să cheltuiască bani [10, p. 195].

Advertisements are designed *to entice* people into spending money [8, p. 128].

Реклама разрабатывается с целью *вовлечения* людей тратить деньги [9, p. 117].

11. *a ispiti (a tenta)* – a face + a atrage ori a face ceva ce D-vs doriți să vă facă cineva [10, p. 389].

to tempt – make + attract or do sth you want them to do [8, p. 1338].

испытывать (искушать) – сделать + привлекать или прельщать сделать что-то чего Вы желаете чтоб кто-то сделал это [9, p. 183].

Nu tentați hoții, lăsând lucrurile de preț în locuri accesibile [10, p. 389].

Don't tempt thieves by leaving valuables clearly visible [8, p. 1338].

Не искушайте воров, оставляя драгоценности в поле зрения [9, p. 183].

12. *a ademeni* – a face + a înșela ori a face ceva nedemn prin promiterea unui onorariu [10, p. 464].

lure – make + trick ori do sth by promising a reward [8, p. 768].

приманивать – сделать + обмануть, обещая какой-то гонорар [9, p. 317].

Copilul a fost *ademenit* să urce într-o mașină, dar a reușit să scape [10, p. 464].

The child was *lured* into a car but managed to escape [8, p. 768].

Ребенка *приманили* в машину, но ему удалось спастись [9, p. 317].

13. *a unge (a linguși)* – a face + a unge (a înmuia) ori a face ceva fiind foarte draguț cu persoana de care ai nevoie [10, p. 643].

to cajole – make + butter ori do sth by being very nice to them [8, p. 165].

умаслить – сделать + умягчить (умаслить) или сделать что-то, будучи очень любезными с ними. [9, p. 81].

Eu am reușit *să-i înmoi* pe ei și să capăt adresa fostului meu coleg [10, p. 643].

I managed to *cajole* his address out off them [8, p. 165].

Мне удалось *умягчить* их и раздобыть его адрес [9, p. 81].

14. *a instiga (a aŃiŃa)* – a face + a provoca la violenŃă, ori la ceva ilicit, neplăcut [10, p. 421].

to incite – make + instigate to violence; sth illegal or unpleasant [8, p. 656].

подстрекать – сделать + подтолкнуть к насилию; к чему-то незаконному или неприятному [9, p. 272].

Ei au fost acuzaŃi de faptul că au *aŃiŃat* gloata la violenŃă [10, p. 421].

They were accused of *inciting* the crowd to violence [8, p. 656].

Они были обвинены в том, что *подстрекнули* толпу к насилию [9, p. 272].

15. *cere (a îndupleca)* – a face + a implora; a cere ceva de ce Dvs. aveŃi nevoie ori doriŃi foarte mult să obŃineŃi, rugînd cu îngrijorare [10, p. 644].

to beseech – make + implore or do sth you need or want it very much by asking in an anxious way [8, p. 104].

умолять (просить) – сделать + умолять или сделать что-то, в чем Вы нуждаетесь или сильно желаете, прося это с волнением [9, p. 60].

Ostacii *au rugat* ca regele să-i miluiască [10, p. 644].

The prisoners *beseched* the king to have mercy on them [8, p. 104].

Пленные *попросили* короля о помиловании [9, p. 60].

16. *a implora* – a face + a ruga; a face ceva rugînd cu îngrijorare [10, p. 280].

to implore – make + ask; do sth by asking them in an anxious way because you want it very much [8, p. 650].

умолять (просить) – сделать + просить с волнением потому, что Вы страшно этого желаете [9, p. 269].

Ea l-a *implorat* să mai aștepte puŃin [10, p. 280].

She *implored* him to stay [8, p. 650].

Она *упросила* его остаться [9, p. 269].

17. *a impune* – a face + a impune pe cineva să facă ceva [10, p. 632].

get – make sb do sth [8, p. 537].

заставить – сделать + заставить кого-то сделать что-то [9, p. 227].

Tu niciodată *nu-l vei face* să înŃeleagă aceasta [10, p. 632].

You'll never *get* him to understand [8, p. 537].

Ты никогда *не заставишь* его это понять [9, p. 227].

18. *a linguși (a măguli)* – a face + a atrage; a face ceva pronunŃând cuvinte frumoase [10, p. 232].

wheedle – make + attract; do sth by saying nice things to them [8, p. 1113].

лстить – сделать + привлекать; сделать что-то, выражаясь сладостными словами [9, p. 577].

Copii *s-au lingușit*, ca să le permit să meargă la film [10, p. 232].

The children *wheedled* me into letting them to go to the film [8, p. 1113].

Дети *обошли* меня *лстью*, чтобы позволить им пойти в кино [9, p. 577].

19. *a aduce (a atrage)* – a face + a atrage; a crede având temei [10, p. 634].

lead – make + do; believe by having reasons [8, p. 729].

приводить – сделать + действовать, верить, имея веские причины [9, p. 302].

Ce *te-a adus* la această concluzie [10, p. 634].?

What *lead* you to this conclusion [8, p. 729].?

Что *привело* тебя к этому выводу [9, p. 302].?

20. *a mișca* – a face + a motiva [10, p. 626].

to move – make + motivate [8, p. 832].

трогать – сделать + мотивировать [9, p. 339].

Ea era *mișcată* de faptul, că se adresa fără emoții gloatei [10, p. 626].

She felt *moved* to address the crowd [8, p. 832].

Она была *трогнута* своим обращением к толпе [9, p. 339].

21. *a împinge (a impune)* – a face + a impune; a face ceva extrem [10, p. 645].

to drive – make + force; do sth extreme [8, p. 386].

толкнуть (доводить) – сделать + заставить; сделать что-то из ряда вон выходящее [9, p. 170].

Foamea *a împins-o* să fure [10, p. 645].

Hunger *drove* her to still [8, p. 365].

Голод *толкнул* ее к воровству [9, p. 170].

22. *a înșela* – a face + a păcăli; a amăgi [10, p. 320].

to con – make + trick; deceive [8, p. 249].

вести за нос (обмануть) – сделать + обмануть [9, p. 112].

Ea *m-a amăgit* de 300 dolari [10, p. 320].

She *conned* me out of \$ 300 [8, p. 249].

Она *обманула* меня на 300 долларов [9, p. 212].

23. *a presa (a forța)* – a face + a forța [10, p. 150].

to press – make + force [8, p. 998].

давить (заставить) – сделать + давить [9, p. 401].

Ei *ne-au presat* să luăm o decizie urgent [10, p. 822].

They *pressed* us to take a quick decision [8, p. 988].

Они *подавили* на нас, чтобы мы приняли срочное решение [9, p. 401].

24. *a amenința* – a face + a speria; a răni [10, p. 146].

bully – make + frighten, hurt [8, p. 155].

трепировать (запугивать) – сделать + пугать (угрожать) [9, p. 77].

E imposibil *sa mă ameninți* pentru ca să semnez ceva [10, p. 146].

I won' t *be bulled* into signing anything [8, p. 155].

Меня *не запугать*, чтобы подписывать что-либо [9, p. 77].

25. *a intimidă* – a face + a speria [10, p. 146].

to intimidate – make + frighten [8, p. 692].

запугивать – сделать + запугать (угрожать) [9, p. 283].

Martorul a fost *intimidat* să nu depună mărturii [10, p. 146].

The witness was *intimidated* into keeping quiet [8, p. 693].

Свидетеля *подвергли угрозам*, чтобы не свидетельствовать [9, p. 283].

26. *a îndemna (a instiga)* – a face + a stimula; motiva [10, p. 52].

to rouse – make + stimulate; motivate [8, p. 1116].

побуждать – сделать + стимулировать мотивировать [9, p. 444].

O mulțime de oameni au fost îndemnați la acțiuni violente de către acest apel [10, p. 52].

A lot of people *were roused* to actions by the appeal [8, p. 1117].

Много людей *было побуждено* к действиям этим призывом [9, p. 444].

27. *a inspira* – a face + a impresiona oferindu-i cuiva o plăcere etc., a face un bine [10, p. 38].

to inspire – make + impress by giving ab a desire, etc. to do sth well [8, p. 673].

вдохновлять – сделать + создать впечатление оказывая кому-то удовольствие; сделать что-то хорошее [9, p. 280].

Actorul *a inspirat* copiii să ia parte la spectacol [10, p. 38].

The actor *inspired* the kids to take part in the performance [8, p. 673].

Актер *вдохновил* детей принять участие в спектакле [9, p. 280].

28. *a cerși (a ruga cu umilință)* – a face + a ruga, a face ceva într-o manieră de îngrijorare, deoarece doriți ceva, ori aveți nevoie de ceva foarte mult [10, p. 484].

beg – make + ask ori do sth in an anxious way because you want, need it very much [8, p. 99].

умолять; упрашивать – сделать + просить, сделать, что-то встревожено потому, что Вы сильно желаете, нуждаетесь в этом [9, p. 58].

El *a rugat cu umilință* sa-i ofere încă o șansă [10, p. 484].

He *begged* her to give him one more chance [8, p. 328].

Он *упросил* ее дать ему еще один шанс [9, p. 58].

29. *a încuraja (a ajuta)* – a face + a oferi suport [10, p. 413].

encourage – make + support; instigate [8, p. 412].

поощрять – сделать + поддержать [9, p. 181].

Colegii *au încurajat-o* să frecventeze școala [10, p. 413].

Te school mates *encouraged* her to attend the school [8, p. 412].

Коллеги *поддержали* ее, чтобы она посетила школу [9, p. 181].

30. *a flata (a preamări)* – a face + a atrage, a înșela, zicând cuvinte frumoase, deoarece doriți ca să se facă ceva pentru Dvs. ori doriți să le faceți plăcere celor din jur [10, p. 451].

to flatter – make + attract; deceive by saying nice things because you want them to do sth for you or want to please you [8, p. 297].

превозносит – сделать + привлечь, высказывая им что-то приятное потому, что Вы хотите, чтобы они сделали что-то для Вас или хотите потакать им [8, p. 207].

Nu mă *flata*, cuvintele tale frumoase nu te vor salva de moartea pe care o meriți [10, p. 451].

Do not *flatter* me, your nice words will not save you from the death you deserve [8, p. 207].

Не *превозноси* меня, твои красивые слова не спасут тебя от смерти, которой ты заслуживаешь [8, p. 207].

Astfel, am analizat 30 verbe sinonimice de convingere, care au o trăsătură comună exprimată de sema dominantă pe care am menționat-o la început – *a face pe cineva ori ceva să facă ceva*.

Această semă dominantă unește toate verbele analizate într-o grupă sinonimică ce exprimă *convingere*. Semele noi exprimă conotații adiționale ale verbelor date și ajută să revelăm mai profund sensul fiecărui verb analizat conform semei dominante.

Semele noi stimulează revelația calității convingerii *de a convinge pe cineva să facă ceva dându-i un stimul*.

Analiza semică a oferit posibilitatea de a observa că sema dominantă este temelia cuvântului și generează noi unități, creează construcții (frazе, propoziții...), pe care le utilizăm în vorbire, limbă. Sema a revelat bogăția diversă a sinonimelor limbii engleze în comparație cu diversitatea sinonimelor din limba romană și rusă.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Arnold I. V. *Лексикология английского языка*. Москва, 1986.
2. Crystal David. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*, Cambridge. 1995.
3. Ginzburg R. S. *A Course in Modern Lexicology*. Moscow, 1979.
4. Jakobson R. *Language and Linguistics*. London, 1959.
5. Leech Geoffrey N. *Semantics*. Penguin Books, 1974.
6. Levitchi Leon D. *Limba Engleză. Lexicologie*. București, 1970.
7. Lyons John. *Introduction to theoretical Linguistics*. Cambridge, 1980.
8. Hornby A. S. *Oxford Advanced Learner's, Dictionary of Current English*. Oxford University Press, 2004.
9. Аракин В. Д. *Англо-русский словарь*. Москва, Русский язык, 1992.
10. *Dicționar rus-român*. Logos, 1992.